

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Statu Hominis Morali In Vita Et Post Mortem

Opfermann, Paul

Moguntiae, 1769

Quæstio II. An futura aliquando sit mortuorum resurrectio?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40701

rum consuetudinem contraxit, internos etiam excellentissimos facile possit exercere, etiam cum sensoria prope fracta sunt, & corrupta. Istud autem falsum est, animum planè evolvi cum corpore, & vices illius omnes experiri: nec enim cibus alitur, sed meditando vires explicat, & ingenii exercitationibus confirmatur: corpus quotidianas mutationes patitur, mens eadem semper consistit. Somnus & lethargus adeo non probant animum cum corpore interiturum esse, ut contrarium evincant: manet enim post somnum & lethargum facultas cogitandi eadem, eadem appetendi vis; animus igitur nullam subiit mutationem cum corpore. Frustra conantur *Increduli*, ut divinæ providentiæ cogitationem, justis & injustis sensum, delicti & innocentiae conscientiam, & futuræ æternitatis præsentationem exuant. *Dies ille*, dicebat *SENECA*, quem tamquam extremum reformidamus, æterni natalis est; hora illa non est animo suprema, sed corpori: quidquid extra te jacet rerum, tamquam hospitalis loci sarcinas spectat.

QUAESTIO II.

Utrum futura aliquando sit mortuorum resurrectio?

Mortuorum resurrectionem olim negabant *Saducei* (*Matth. 22. c. v. 23*) Eandem cum suis negabant *Cerinthus*, primus post *Simonem Magum* Hæresiarcha (*1. ad Cor. 15. c. v. 12.*) & *Basilides* *Simonis Magi* discipulus. Gentiles corporum resurrectionem veluti impossibilem ha-

buerunt; hodierni *Theista* & *Increduli* illam interfigmenta & fabulas ablegant.

¶ 176. Corporum futuram aliquando resurrectionem esse, dogma Catholicum est: quod ipse Christus disertis verbis affirmavit *Matth. 22.* Sadducaos ita alloquens: *Erratis nescientes Scripturas, neque virtutem Dei.* In resurrectione enim neque nubent, neque nubentur, sed erunt sicut *Angeli Dei* in caelo. De resurrectione autem mortuorum non legistis, quod dictum est à Deo dicente vobis: *Ego sum Deus Abraham, & Deus Isaac, & Deus Jacob? non est Deus mortuorum; sed viventium.* Et *Apostolus 1. ad Cor. 15.* Si autem Christus predicatur, quod resurrexit à mortuis, quomodo quidam dicunt in vobis, quòd resurrectio mortuorum non est? si autem resurrectio mortuorum non est, neque Christus resurrexit. Si autem Christus non resurrexit, inanis est ergo praedicationis nostra, inanis est & *Fides vestra . . .* Si in hac vita tantum sperantes in Christo sumus, miserabiliores sumus omnibus hominibus . . . Si (secundum hominem) ad bestias pugnavi *Ephesti*, quid mihi prodest, si mortui non resurgunt? manducemus & bibamus, cras enim moriemur. Hanc veritatem jam olim confessus est *S. Job c. 19.* dicens: *Scio enim, quòd Redemptor meus vivit, & in novissimo die de terra surrecturus sum: & rursum circumdabor pelle meà, & in carne meà videbo Deum meum. Quem visurus sum ego ipse, & oculi mei conspècturi sunt, & non alius: reposita est hac spes meà in sinu meo.* Et *MAR-THA Joann. 11.* Scio, quia resurget in resurrectione, in novissimo die. Eandem veritatem *Fideles*

deles semper omnes professi sunt in Symbolo Apostolorum, credentes *carnis resurrectionem*. Hoc ipsum constanter docuerunt Patres. *Duplicem siquidem ejus adventum* (ita S. IRENAEUS *Apol. 2. de Christo*) & *praesentiam praenuntiarunt Sancti Vates: unam quidem jam exhibitam ut despecti, & passionibus subiecti hominis: secundam autem, quando è caelis cum gloria Angelica sua Militia adveniet, aderitque; cum omnium etiam, qui unquam extitere, mortalium corpora suscitabit; atque dignos quidem induet naturam universae corruptibilitatis experte, injustos autem in perpetuo sensu, unam cum malis Geniis, in ignem mittet sempiternum.* Hæc resurrectio quamvis in ipsa natura principium non habeat; Antiqui tamen tum Gentilium, tum *Basilidianorum* errores variis rationum momentis impugnarunt. ATHENAGORAS. L. de *resurrectione mortuorum* ita discurret: Si resurrectio futura non esset, maximè quia deesset Deo facultas suscitandi mortuos, aut voluntas; non *imium*, quia neque ignorat, quomodo suscitari possint, neque caret virtute corpora resuscitandi, qui habuit virtutem illa creandi. Non *adum*, quia si Deus nollet suscitare corpora, ideo nollet; vel quia id injustum foret, vel quia indignum, vel quia finem non haberet. Non *imium*, quia per mortuorum suscitationem neque injuria fit creaturis intellectualibus, ut patet; neque brutis animantibus, tum quia istis homo nobilior est, ideoque dignus, qui feliciori sorte fruatur, tum quia justitiæ sensu carent; neque ipsius hominis animæ aut corpori, quia nunc quoque anima in corpore habitat, citra injuriam, corpus

verò tunc immortalitate donabitur. *1°* Non *2da*, quia Deo indignum non fuit, corruptibile corpus producere; igitur multò minùs Deo indignum est, corpus incorruptibile suscitare. Non *3^{tium}*, quia Deus creavit hominem propter se ipsum, atque ut æternâ beatitate perfruatur; homo autem non est anima sola, sed compositum ex anima & corpore: istud verò compositum permanere nequit, nisi detur corporum resurrectio. Præterea homo totus iudicio Dei fisci debet, nec enim anima sola puniri propter peccata debet, siquidem ea, quæ in corporis voluptatibus posita sunt, per se non perpetravit; nec solum corpus, quia legum & iudicii vim non percipit. Similiter virtutes totius hominis sunt, præcepta & leges toti homini sunt posita, non solis animabus; igitur totus homo referre debet, prout gessit, sive bonum, sive malum. S. IRENAEUS L. 5. adversus Hæres. *1^{am}* rationem petit à participatione Ss. Eucharistiæ, quæ corporibus nostris pignus est immortalitatis. *2^{dam}* à Dei potentia, & bonitate. *3^{tiam}* ex dignitate corporis nostri, quod est templum Dei. *4^{tam}* ex resurrectione Christi. *5^{tam}* ex Verbi divini Incarnatione, quod miracula operatum non fuisset in gratiam carnis non resurrecturæ. Christus redemit totum hominem, quia redemit, quod perierat; perierat autem totus homo; igitur & Christus salvabit, quem redemit.

Respondetur ad objecta.

Obj. I. Apostolo teste, I. ad Cor. 15. *Caro & sanguis regnum Dei possidere non possunt; possiderent*

serent autem, si corporum resurrectio futura esset. *Resp.* Numquid caro & Sanguis Christi regnum Dei possident? igitur opera carnalia à regno Dei excluduntur, & excludunt, non ipsa carnis substantia. Dixerat nempe Apostolus versu præcedente: *Igitur sicut portavimus imaginem terreni, portemus & imaginem cælestis hominis sc. Christi.* Quamvis autem homines carnalium operum corruptela infecti non sint resurrecturi in regnum Dei, tamen resurgent; nam omnes quidem resurgemus, sed non omnes immutabimur. Et TERTULLIANUS, *Non enim, inquit, resurrectio carni & sanguini directè negatur, sed Dei regnum, quod obvenit resurrectioni (Est autem & in iudicium resurrectio) immo & confirmatur carnis resurrectio generalis, cum specialis excipitur.* Dum enim, in quem Statum non resurgat, edicitur, in quem resurgat, subauditur. Atque ita dum pro meritis distinctionem resurrectionis, opus substantiæ, non genus, patitur; apparet hinc quoque carnem & sanguinem nomine culpæ, non substantiæ, arceri à Dei regno; nomine tamen formæ resurgere in iudicium, quia non resurgent in regnum.

Inst. Idem Apostolus 2. ad Cor. 4. duplicem hominem distinguit, alterum exteriorem, qui corrumpitur, alterum interiorem, qui renovatur: homo autem exterior est caro, interior est anima. *Resp.* Verba sunt: *Propter quod non desicimus: licet is, qui foris est, noster homo corrumpatur; tamen is, qui intus est, renovatur de die in diem.* Et sensus est, propter spem illius gloriæ, quam aliquando resurrecturi expectamus, non frangimur malis, quibus premimur; & licet corpus nostrum
fame,

fame, siti, frigore, nuditate, pressuris aliisque sexcentis calamitatibus corrumpatur, anima tamen nostra indies magis proficit fide, spe, charitate & promptitudine in superandis huiusmodi adversitatibus: *Id enim quod in præfenti est momentaneum, & leve tribulationis nostræ, supra modum in sublimitate æternæ gloriæ pondus operatur in nobis.* Itaque Apostolus non loquitur de perpetua, sed de temporali corruptione corporis, quam ipsam spe futuræ resurrectionis solatur.

Obj. II. Apostolus I. ad Cor. 15. cùm v. 35. dixisset: *Sed dicet aliquis: Quomodo resurgunt mortui? quælibet corpore venient?* v. 37. ait: *Et quod seminas, non corpus, quod futurum est, seminas, sed nudum granum; & v. 44. Seminatur corpus animale, surget corpus spiritale.* Igitur non resurget eadem caro. Resp. Non resurget eadem caro secundum qualitates C. Secundum substantiam. N. C. Unde v. 42. & 43. *Sic & resurrectio mortuorum. Seminatur in corruptione, surget in incorruptione. Seminatur in ignobilitate, surget in gloria: seminatur in infirmitate surget in virtute.* Corpus autem resuscitatum vocat spiritale, quia ad modum spiritûs cibo & potu non amplius indiget, & subtilitatis atque agilitatis dotibus à Deo decorabitur.

Inst. I. Quæ dicit Apostolus v. 42. 43. congruunt duntaxat corporibus Beatorum; igitur corpora peccatorum non resurgent, attestante id Psalmista: *Non resurgent impii in iudicio.* Ps. 1. Resp. At generatim de futura omnium resurrectione pronunciat v. 51. *Ecce mysterium vobis dico: Omnes quidem resurgemus, sed non omnes immutabimur*

tabimur. Psalmista verò addit: *neque peccatores in concilio justorum.* Impii nempe & peccatores resurgent quidem ad vitam & immortalitatem, non verò cum justis ad beatitudinem sempiternam.

Inst. 2. Iterum Apostolus exemplum resurrectionis mortuorum ponit resurrectionem Christi; igitur sicut Christus ad vitam & gloriam resurrexit, sic ii quoque duntaxat resurgent, qui cœli gloriam consequentur. *Resp.* Apostolus loquitur de resurrectione Christi, in quantum est objectum & Fidei, & Spei nostræ: ex Christi resurrectione sub priore aspectu infert generatim resurrectionem omnium mortuorum, dicens v. 13. *Si autem resurrectio mortuorum non est, neque Christus resurrexit: Christus autem resurrexit; igitur mortui omnes resurgunt; idque ad scopum epistolæ: dubitabant enim Corinthii de resurrectione mortuorum, quin distinguerent inter justos & impios.* Dein v. 21. ait: *Quoniam quidem per hominem mors, & per hominem resurrectio mortuorum, q. d.* sicut mors in omnes homines pertransit, ita propter resurrectionem Christi fiet, ut omnes homines à mortuis resurgant. A v. 23. & deinceps frequentius loquitur de resurrectione tamquam de objecto Spei, qualis erit illa justorum, non verò damnatorum.

Obj. III. Plura hinc absurda sequuntur. Nam
 1°. quid fiet cum illis corporibus, quæ vel à canibus, vel à piscibus consumpta sunt, vel ab Anthropophagis? 2°. Si corpora resurgent, igitur cum membris sive ad manducandum & bibendum, sive ad generandum aptis; quorsum verò ista?
 3°. Sexuum diversitas dedecet statum beatorum.
 4°. Et quem in finem resurgant, infideles & peccatores?

catores? 5°. An etiam suscitabuntur cæci, claudi, paralytici? *Resp.* Ad *Imum*. Cùm particulae corporum primigeniæ ex Philosophorum placito sint ingenerabiles, & incorruptibiles, per virtutem Dei fiet, ut eadem numero caro cujusvis hominis resurgat, uberiolem materiam Deo suppeditante, ut omnes in virum perfectum occurramus. Ad *2^{dum}*. Membra humani corporis etiam ordinantur ad integritatem corporis. *Licet officiis liberentur* (inquit de membris TERTULLIANUS L. de resurrectione carnis c. 6.) *sed judiciis retinentur: ut quis referat per corpus, prout gessit.* *Salvum enim hominem tribunal Dei exigit: salvum verò sine membris non liquet eum, ex quorum non officiis, sed substantiis constat.* Idem in illa verba Christi: *Erunt sicut Angeli*, ait: *Non dixit: erunt Angeli, ne homines negaret: sed tamquam Angeli, ut homines conservaret.* *Non abstulit substantiam, cui similitudinem tribuit.* Ad *3^{tium}*. *Sexus femineus non vitium est, sed natura.* *Qui ergo utrumque sexum instituit* (ait S. AUGUSTINUS L. 22. de Civ. c. 17.) *utrumque restituit.* *Denique & ipse JESUS interrogatus à Saduceis, cujus septem fratrum erit uxor, quam singuli habuerunt? Erratis, inquit, nescientes Scripturas, neque virtutem Dei.* *Et cùm locus esset, ut diceret: De qua me interrogatis, vir erit ipsa, non mulier; non hoc dixit, sed dixit: in resurrectione enim neque nubent, neque uxores ducent: sed sunt sicut Angeli Dei in cælo.* *Nuptias ergo Dominus in resurrectione negavit, ubi talis quæstio vertebatur, ut eam negato sexu muliebri, celeriore facilitate dissolveret, si eum ibi prænosceret non futurum.*

Ad

Ad 4um Infideles quoque & peccatores à mortuis resurgent, ut tamquam homines divino Judici sistantur, & recipiat unusquisque, prout gessit in suo corpore. Nec tamen cæci, claudi, aliique cum suis defectibus suscitandi sunt. Si enim statuatam (iterum S. AUGUSTINUS L. cit. c. 19.) potest artifex homo, quam propter aliquam causam deformem fecerat, conflare, & pulcherrimam reddere, ita ut nihil inde substantiæ, sed sola deformitas pereat . . . . Quid de omnipotenti Artifice sentiendum est?

Q U A E S T I O III.

An futurum aliquando sit iudicium extremum
solemne, & publicum?

Duplex Iudicium Dei statuunt, & credunt Orthodoxi, *particulare*, quod quasi in occulto peragitur; & *universale*, dum omnes omnino homines divino Judici sistantur sententiam publicam & ultimam audituri. De priore illo loquitur Apostolus ad *Hebr* 9. *Statutum est hominibus semel mori, post hoc autem iudicium.* Id ipsum Christus significat *Luc* 16. vel in parabola, vel historicè dicens: *Factum est autem, ut moreretur mendicus, & portaretur ab Angelis in sinum Abrahae: mortuus autem est & dives, & sepultus est in inferno.* Igitur uterque iudicium subiit post mortem, quietis alter, alter damnationis. Idem est totius Ecclesiæ, & Fidelium sensus, quin & homines, cum morti appropinquant, frequentius non tam mortem, quam communi omnibus necessitate subeundam esse non ignorant, quam secutura

177.
Du-
plex
judi-
cium
Dei.